

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakega na njegov naslov 6 K.
Škrljani v odno furo 4 K.
Cena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
Cena odnega drobca je doma 6 šterov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Csezevolb, CSERFOLD, Zalamegye.
K temi se more pošilati naročnice i val depel, nej
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k NOVINAM bresplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Vüpjajte se v vsmiljeno Srce Jezusovo!

Večno je njegovo vsmilenje. (I. Par. 16—34).

Sam Bog pravi to. Tistoga reč je to, ki se ne da spremeniti. Vekomaj trpi njegovo vsmilenje do nas. Ne bilo še sveta, že je večna bila božja vsmilenost do nas, ne de sveta i še vekomaj ostane njegova vsmilenost. V toj vsmilenosti mo ga gledali v nebeskoj radosti. Ta večna božja vsmilenost se je pa preselila v Nazareti v človeče srce, preselila se je v Jezušovo Srce. Sam Bog, ki je večna vsmilenost, nosi to srce i človek počiva pod njegovov sencov, človek grešen, spokorjen. Premislimo si troje vsmilenje toga srca, ka mo mi tudi tvojo smilenost znali kazati. —

Smileno je tisto Srce, štero se gene nad nevolov, težavov drugoga. I 1) v neskončnoj meri je takše Jezušovo Srce. Genolo se je 1) nad našimi zemelskimi nevolami, 2) nad duševnimi nesrečami i 3) nad našov večnov usodov.

Viher je bio na zemli. Morje Genezareško se je burkalo, siromaški ribičje v nevarnost pridejo, ka se znajo potopiti. Si mislijo v Jeruzalemi, ali kje drugi bogateci, ka se zdaj zna nesreča zgoditi i par siromakov prejeti? Jeli da nej? Gledajte, tomi najbogatejšemi Bogi se pa gene srce nad temi siromaki, pa segne v svojo čudodelno moč pa tak vtiša viher. Siromaki so rešeni, smilenost Jezušovoga Srca se pa bole sveti po čudi toj, kak še je prle burkalo morje.

Slepec kleči kre poti v Jeriko pelajoče. Žalosten, tužen stan človeči na zemli ga terši. Ne vidi ne sunca miloga, ne bledoga meseca, ne pozna svojih dragih, nej drobčeka krūha, kaj si v zobe dene. Okoli njega vse vre ljudstvo. Jezuš Sina Božjega sprevaajo. Oh kak rad bi on tudi vido njega i hodo žnjim. Pa ne more. Slepota ga zadržava. Skriči zato od prevelikoga zelenja: Jezuš Sin Davidov, smilij se meni! I zdaj poslušajte. Zdaj pametūjte, kje je smilenost? Lūdstvo se ne gene nad njegovim nesrečnim stanom, kregajo ga, karajo ga, naj tiho bode i ne kriči, ka je njim briga zato ka ne vidi.

Sin Božji pa k njemi stopi — ga opita, ka njemi trebe i gda té odgovori, ka bi rad vido — gene se njegova dobra smilenost i da njemi, ka prosi — pregledno je. I kak se je odprlo siromaškim ribičom, slepci, Jezušovo Srce, tak jezerim drugim i njim je dalo pomoč. Eden za slugo prosi, drugi za dete, tretji za rod, štrti za se, peti za bližnjega i vsi vse dobijo: zdravje, življenje pomoč v časnih, svečkih zadevah.

Jezero bole je pa smileno bilo to Srce v duševnih rečeh. Komaj je začelo biti to malo srce v Betlehemi, že je iskalo dušice, Jezusek v jaslicah je vse vido, vse znao, znao gučati, premišlavati, on je tudi ravnal svet — bio neskončno moder Bog. Srce ga je tu genolo, večna smilenost božja, ka je pozval pastere, modre krale i druge duše ž njimi k sebi. Ali je ne smilenost, či zemelski krao pride i dopusti, ka ga siromaki pohodijo? Tu pa vseh kralov kral, vseh vladarov vladar zove k sebi siromake. Svoje vojvode, kneze svojega kralstva, angele pošle ponje. Tak je vabi. Je to ne smilenost? Pa še tistim pošle glas, ki so nigdar nej čuli od njega, poganom, pa se njim da spoznati. Je to ne nerazumljiva smilenost? Pa več vam povem. Napočo je den najstrašnejši na zemli, od šteroga de samo slednji den grozovitejši, napočo je veliki petek. Te nebeski kral je te vsakom na poti. Kune, brše, mantra, marja ga vse. I on? Njegovoga srca večna smilenost vidi, ka strašno so zablodile duše, gene se nad njimi i odpre razbojniki še tisti den blaženo večnost, vsem drugim pa smilenja neprecenljiv dar, kda moli: Oča, odpusti njim, ne vejo, kaj činijo. Vidite, oj vidite, kak se milijo naše duše tomi najbolšemi Srci božjemi?

Pa prišla je i prišla bo večnost za vsakoga. Prišla je večnost za vučenike, ki so toga dobrega kralja razžalili, za Petra, ki ga zatajo, za Magdaleno, štera ga z razvūzdanim življenjom žalila, za vse, ki so njemi nezahvalni bili, — pa poslušajte, poslušajte — svoje razžalivce, zato ka so se spokorili — je pūstilo to Srce v svoje kraljestvo, božje, večno kraljestvo, pa njim nigdar v oči ne vrže nezahval-

nost, nego se trūdi, naj čem bole razširi njihovo slavo na zemli. Pa morete vekšo smilenost misliti? Pa vas ne gene Jezušovoga Srca ta večna smilenost tudi na smilenost?

Trojo smilenost nam kaže Jezuš: do naših zemelskih potrebčin, do duš i do večnoga žitka.

Trojo kažimo tudi mi. Kak strašno dugo trpi te boj, kak preveč ino preveč bi rada že vidila vnoga sirota svojega oča, stariš svojega sina, žena moža, sestra brata, oj keliki bi že radi, čeravno razrūšeni, a vendar svoj dom — smilūjte se njim, kak Jezušovo Srce ribičom i slepci. Smilūjte se njim. Smilūjte se tudi dušam v večnost odhajajočim i tam trpečim! Oj, da keliki vmirajo vsaki hip, štere samo zvuuredna božja pomoč more večnoga ognja rešiti. Smilūjte se dušicam, ka do mele duhovnike, šteri na jezere falijo že. Smilūjte se pokojnim gorečih v vicah i njim pomagajte pridti z ognja v večno veselje. Smilūjte se! Zatajūjte se v jeli v pili, v obleki i opravljajte konči po nedelaj nekšo pobožnost na neštete namene. Vam trebe mira? Vam trbe milost, nebo, srečno smrt, ali rajši svet i njegovo poželenje, štero prejde? Znete ka je Jezuš koštalo naj nam more smilenje pokazati? Nebo je mogo 33 let odstaviti i v njij vse mogoče trpljenje prestati. Pa zdaj že skoro je 2000 let zapret v vozo oltara. I On to vse rad doprinese, zato ka ma smileno srce. Sirotam zaptūščenim, nesrečnim, mirajočim, i pokojnim, zato samo tisti nešče pomagati, ki nema smilenoga srca i božega smilenja, tudi nemore čakati.

Zagrajena Ruska vojska pri Serethi.

Drūgo bitje vu Flandriji.

Ruska vojska po mali med žive i istinske klešče pride. Iz ednoga kraja je naša vojska, iz drugoga kraja pa Nemška. Dve vojske sta 50 kilometrov daleč edna od ove, nego vsako vōro sta bliže. Vojska Ruska pri Sereth

pride vu dvojni ogen i samo na izhod ma pot. Na vse kraje so naše i Nemske vojske.

Aug. 3. Černovic je zdaj že ob tretjim oslobojeni od jarma tihinskoga.

Tak na Austrija-Vogrskom že skoro ne ga sovražnika.

Na francuškem bojišči bitje s štūkami.

Polo je pohodilo 36 taljanskih zračnih priprav. Vsevkup 6 pa pol ton žmetnih bomb so doli vrgli. Edna tona 10 metercentov.

Aug. 4. Tiramo Rusa.

Aug. 5. Radautz pozajeti. Taljan na celom Isonzo fronti od Tolmein-a do morja strela s štūkami.

Aug. 6. Bukovina je iz veksega očiščena od sovražnika. Samo vu jugozhodnom koti se Rusi ešče postavljajo, nego stesk naše vojske so ne mogoči gori zdržati. Napad Rumanov proti Casinu smo nazaj porinoli. Na Taljanskem štūki močno delajo.

Kral je Černovic pohodo.

Aug. 7. Mackensen se je tudi geno. Pri Foksani so Nemci notri vdarili vu močne ruske stanišča. Zarobili so 1300 vlovljenih i 13 štukov.

Aug. 8. V Karpatah smo več brežnih mest pozajeli. Rusi se močno branijo. Proti Erdelyskomi se li terejo pri Putna i Casinu.

Vu Flandriji velko strelanje s štūkami. Pri morji so Angluši napadali.

Kak hujška Lloyd Georges?

Angluški minister predsednik li naprej nosi stare laži:

Anglušov dužnost je, prej, na sühom i na morji se vojskuvati, da svoj cio osloboditev sveta

dosegne. Na dale pita, ka bi bilo iz Europe, či bi oni, Angluši ne tao vzeli iz bitja.

Vse svojo moč so napnoli, pa dönok Srbsko, Montenegro, Belgijsko, lepe krajine francoške i ruske zemle je spadnolo vu roke Nemcov.

Na dale Georges staro pesem začne popevati od toga, da Nemci do mogli vse nazaj postaviti. To reč, prej, nemški casar ne ve vöpovedati. Georges ga šče navčiti. To je prva pogodba mira.

S slednjim bitjom vu Flandriji so vsi zadovolni, nemci i angluši. Nemci pravijo, da so Angluši samo nisterne trajtare pozajeli. Angluši pa pitajo: Čidni granati so, šteri so tiste trajtare napravili. Poleg nevarnosti nemških podmorskih čunov smo (angluši) telko strelbe prek morja pripelali, da njihove več let zidane jarke smo na trajtare obrnoli.

Težave angluške-francoske offenzive.

Bitje vu Flandriji je bilo vu vodi. Dež je skoz šo. Voda odspodi — tisti kraj je pun kanalov — voda odzgoraj. Kama granat spadne, mlaka nastane, oblaki tak nisko hodijo, da zračni letalci na sto metrov niorejo doli iti. S tem se vözgučavajo Angluški, da so offenzivo ne nadaljavali. Nemci pa pravijo, da njim za dež i spiš nikdar ne bila briga.

Grozno dosta lüdih so zgübili Angluši. Sami njihovi vlovljeni vadlújejo, da na deset mrtvih Anglušov samo eden mrtev Nemeč spada.

Amerika šče Nemčijo vküpstreti.

Amerikansko vladarstvo je odločilo, da prvle, kak se Nemčija vküp stere, od mira si gučati ne mogoče. President Wilson je celo na stranko naših sovražnikov stopo.

Kornilov najvisji kommandant Ruske vojske.

Brussilov je mogo v kraj stopiti za to, da je ne mogo red držati. Kornilov je 500 vojakov zato, da so neverni postanoli zastavi, na ednom mestu dao na kúp zostrelati.

Ruski Generalissimus Kornilov od svoje vojske.

General Kornilov je 24. julija piso minister predsedniki:

Vojska beži po njivah. Vse po vsedi bojazen, šimfanje, sramota, ka je ruska vojska od svojega začetka nikdar ne poznala. Ali odstrani vladarstvo to sramoto ali pa drugi lüdje pridejo, šteri zaničajo sad revolucije. To pa ne de k sreči deželi. Vladarstvo revolucije more na pot revolucije stopiti, ar samo ta pot reši domovino i pela k sloboščini.

Jas, General Kornilov, vöpovem, da domovina je vu nevarščini, zato jas želem, da se s offenzivov včasi henjajmo na vseh frontah. Tak samo rešimo vojsko, da jo na fundamenti ostre discipline znovič obüdimo, da ne bodedo žitek nišernih junakov, ki pravico majo lepše dni viditi, na dale darüvali.

Naj obprvim je potrebno smrtno kaštigo nazaj postaviti, na bojišči bojniške sodnije notri spelati. Ne smemo pozabiti, da krotko goristopanje vladarstva disciplino vu vojski je podkopala i grozovitnost je prinesla, štera se vu silnom djanji, roparstvu i morstvu kaže. Moremo spoznati, da smrt ne samo po sovražnih kruglah, nego po roki naših bratov skoz vu vojski okoli hodi. Smrtna kaštiga bode dostim nedužnim žitek rešila i samo odajavce i bojazne naide...

Kinajsko

je boj objavilo Nemčiji i Austrija-Vogerskomi.

Zgüba naših sovražnikov vu 3 letah.

Zgüba Rusov	9,400.000 lüdih
„ Francozov	4,400.000 „
„ Anglušov	1,600.000 „
„ Taljanov	1,600.000 „
„ Belgijčov	240.000 „
„ Srbov	500.000 „
„ Rumanov	300.000 „

Vsevkup 18 milijon lüdih. Vu treh letah vise 3 miljon smo jih vlovili. Vzeli smo njim 12.156 štukov, 83.522 stroj-pükš, 1.655.805 pükš, 10.640 kol za municijo, okoli 5 milijon strelbe za štüke. Veksi falat zemle smo njim pozajeli, kak cela Nemčija. V pozajetom mestu je bilo 47 gradov.

Slepec Ivan.

† 2. aug. 1917.

Pokojni je za mlada tao vzeo vu taljanskoj bojni.

Kde je domo prišo, je v Soboti meštirjo delo. Kovač je bio. S svojov delavnostjov njemi je mogoče bilo sina za dühovnika vönavčiti dati.

Sin njegov je po časi dobo sobočko faro. Stari se je k njemi oselo.

Velke leta je teda že meo, bi slobodno delo od sebe v kraj odrino, ali na novom mestu liki bi ga novi düh zdigavo, stare senje so se njemi spolnile: velko verstvo svojega sina plebanoša je s mladov močjov vu redi držo.

Dokeč je sin velke dela naprej vzeo, da v Soboti novi farof i novo cerkev da gori postaviti, — štero delo je vse njegov čas, vse njegovo misel doli vezalo, — stari je na pomoč bio, skrb za domače i polsko delo na sebe vzeo.

Velke starosti se je včako. Vu 81. leti ga je smrt pograbila. Pokopanje je bilo 4. aug. Sprevod so opravljali g. Bašša Ivan bogojinski plebanoš v velkov pomočjov. Tam so bili g. plebanoše iz Tišine, Martjanec, Beltinac, Črenšovec, bivši martjanski pleb. Bagáry Jožef, beltinski kaplan, Szerecz Imre premontranski profesor, Varga (Bogojina), Godina (Črensovci) bogoslovci.

Pri sprevodu so cehmeštri svetili po staroj krščanskoj navadi.

Vnogo lüdstva se je združilo. I z druge vere. Tam so bile nüne iz obojega kloštra. Tam so bili častniki, deželni službeniki.

I bi bilo ešče več, či bi žmetne okolnosti bojniškoga vremena nje ne zadržalo. Bi prišli — na trošt njegovoj dobroj tivarišici i ljublenomi sini.

Pokoj vekivečni njemi daruj Gospodne i vekivečna svetlost naj njemi sveti. Naj počiva vu miri.

Dom i svet. — Glási.

Dolenski cerkveni zvon ostane. Zlezani je bio v Graci leta 1676.

Ostffy Lajos dr. novi főispán je 14-ga t. m. prek vzeo svojo čest.

Maksimal ceno za vino ščejo odrediti — na Nemškom.

Od 10 jezero koron letnoga dohodka i od vrednosti više od 50 jezero koron de se dača plačovala. Bogateši po vesnicah so že dobili opominanje pa so mogli notri vadlúvati svojo vrednost.

Cena sada i zelenja od 11. aug. do 20. aug. Prva cena je za kmeta, druga za velkoga tržca, tretja za maloga tržca odložena. Edna kila:

Tikev . . .	40,	50,	60.
Zelje . . .	56,	70,	80.
Luk . . .	100,	120,	134.
Česnek . . .	200,	234,	260.
Ogorke . . .	40,	50,	55.
Jaboka I. . .	120,	150,	165.
Jaboka II. . .	100,	125,	138.
Zmešane . . .	70,	85,	95.
Spadnjene . . .	30,	36,	42.
Grúške I. . .	150,	180,	200.
Grúške II. . .	120,	150,	165.
Slive . . .	40,	55,	66.
Breskvi . . .	200,	250,	300.

Eksplodizija municije pri Krakau. T. m. 2-ga so magazini 16. i 17. pri Mogili, sedem kilometrov daleč od Krakove eksplodivali. Municija se je sama od sebe vužgala od velke vročine. Eksplodiro je ob prvim Magazin Nr. 16, kde je nišče ne delo. 48 vojakov je mrlo, 4 se teško, 3 pa lahko ranjeni.

Tatija. Vu Andrejci žena Gergorec Ivana je javila žandarom, da nepoznani ljudje so njoj iz štale vkradnoli tri lance i železne rasoje, zvúntoga so njoj krave i svinje vópústili. Delo se je posvedočilo na sosedico, štera se je večkrat tožila, da žena Gergorec Ivana njenomi moži pisma ljublena piše, nego ona njoj to nazaj gvera. I protenje je spunila. Interesantna zgodovina de se nadaljavala pri kraleskoj sodnji.

Ogen v Gorici. Dve hiši sta zgorele. Pogorenci so Flisar Istvan i Luthar Ivan, kvara je vise 18 jezer koron. Flisarova žena je krúh pekla, vogelje je nespametno na súhi gnoj poleg hiše sipala. Gnoj se je vužgo, ogen je vdaro na hišo.

Ogenj je bio v Norsíncih pri Legény Vinciji. Zgorele so parme z krmov i slamov, kola z melov i drugo blago. Pri razkapanji pogorelin so mrtvoga najšli 2 leti staroga sineka, Števeka, šteromi so roke do laktov ščista zgorele! Do ponesrečenih, žalostnih starišov je veliko sočútenje.

Strelati na zavce i fazone — poleg zdaj vódanoga redane slobodno do 1-ga septembra.

Vojaški pozdravi.

Pozdrav pošilajo: Péterka Martin, stražamešter 301. dpp., Erjavac Ivan topničar, Šeruga Ivan trenski vojak, Štajar Andraš, p. 76. pp. i pajdaši, Škafar Jožef iz Žižkov, Horvat S. Matjaš z Trnja, 6. dombr. huzsára, Pozvek Franc, Bratec Karol, Grlec Franc i pajdaše, p. 64. pp., Kovač Štefan 37. dpp., Kavaš Jürij p. 48. pp. z Adrianec; Maršič Štefan, dbr. 313. dpp., Kovač Štefan, topničar z Garešnice, Fekonja Matjaš p. 104. pp. i pajdaši, Šeruga Ivan, betežen vojak z Melinec; Maček Jožef z Koprivnika, Vinčec Jožef, topničar, Skafar Matjaš, san. stražamešter, Miholič Ivan, betežen vojak z Törnšca, Sobočan Stefan z Gomilic, Zsoldos Marko, 20. dbr. z Trnja, Antolin Jožef, vorm. pri 36. t. t. p. z Beltinec; Levačič Jürij, strelec 11. b. iz Medjimurja, Vogrin Stefan, topničar 106. hp. z Bogojine; Prkič Ferenc, četov. 18. dpp.; Grúškovnjak Martin dbr. 20. dpp. iz Žižkov, Varga Karol domobranec V. dpp. z Gradišča, Bassa Martin, stražamešter 48. pp. z Beltinec i pajdaši, Ranko Alojz, pešak 12. pp., Žalik Janoš, trenski vojak z Črenšovec; Celec Andraš, topničar, Smolko Štefan, p. 26. pp. z Beltinec, Alois Lang p. 1. pp., Karh Stevan podd. 18. dpp. z Doličov, Pozvek Jožef, dbr. 11. dpp., Zver Martin, 5. dbr., Franz Jagerič, sanitec, Gajži Martin, 5. dbr. z D. Bistrice, Gomboc Viktor p. 83. pp. od sv. Jelene, Spilak Ivan, 20. dbr. z Brezovice, Čiček Stevan z Ivanec, Kra mar Jožef z Hotize, Ferencek Jožef z Kobilja, dbr. 14. dpp., Cigan Matjaš topničar z Žižkov, Bežan Jožef dbr. 18. dm. pp. od Grada; Sinkéc Kálmán, desetnik 18. dmb. pp.; Ritlop Ivan pešak 2/6., Grah Jožef, Rac Anton 31. domb. od Grada; Magdič Pavel 11. strelec z V. Polane; Vinkovič Martin pešak 48. pp.; Huber Jožef železničar z Cankove; Lebar Stefan z V. Polane; Sömen Stefan i Sömen Anton z Brezovice 20. domobranci; Ilidič Ferenc 18. dmb. z Gradišča; Koštric Stefan p. 48. pp. z D. Bistrice i pajdaši; Balažic Stefan 20. dmb. z D. Bistrice; Kustec Andraš, vojni pek. podd. z Črenšovec, Vučko Ladislav, pog. topničar z Ižekovec; Őrpnjak Leopold, p. 104. b. i pajdaši, Ritlop Stefan, dbr. 310. dpp. z G. Bistrice, Stojko Jürj, des. 20. dpp., Púvar Stefan, 18. dbr. z Krajne, Bokan Janoš, p. 48. pp. z Doličov, Alt Anton, trenski vojak z Gibine, Ferencek Jožef, 14. dbr., Törnár Ferenc, p. 48. pp., Bobovec Andraš, pazitel zajetih z Dokležovja, Bördén Jožef, telefonist, z Bogojine, Habjančič Anton, III. rajskom iz Stajara, Sobočan Stefan, betežen vojak, Bós Franc, p. 48. pp., Lončar Stefan, podd. 18. dpp., Luk Janoš, vojni delavec z Domajivec, Golenko Matjaš, podd. 20. dpp. z Strigove, Meznarič Alojz, sanitec, z Ižekovec, Puhán Janoš, p. 48. pp., Hozijan Martin, p. 29. pp. z Črenšovec, Horvat Tomaž, desetnik 5. dpp. z Medjimurja; Celec Stefan, desetnik, 34. dpp. z Bákovec, Márkóé Ferenc, poddesetnik iz Sp. Slaveč, Stertak Ferenc z Motovilec, Kúhar Ivan z Őrnalavec; Kozar Stefan, pešak 83. pp., Gomboc Franc, p. 83. pp. z Andreječ; Krémár Stefan, pionier z Ižekovec; Cigány Janos, dbr. 18. dpp. z Petanec; Skafar Ivan,

topničar, z Žižkov, Debelak Jožef, dbr. 18. dpp. z Rakičana; Vincelj Jožef, Wolf Rudolf, topničara, Kolenko Ivan, sapeur, z Črenšovec; Botjak Franc, p. 26. pp. z Krajne, Sarjaš Andraš, telef. z Črenšovec, Kós Matjaš, dbr. 18. dpp.: slovenskoj krajini, prijátlom vsem, domačim dragim, dühovnikom, farnikom, dobrotnikom, poznancom, miloj dečici, vernim ženam, dragim starišam, bratji, rodi, botrini, vredniki naših listov pa prosijo molitve, ka zmagajo Bogi na čast. Mariji se zahvalijo ka jih je z velikimi dobrotami obsipola i čuvala; prosijo, naj si mesto gizdave obleke mladina naroči M. List in Novine; dühovnikom se zahvalijo za mnoge dobre navuke; od Bl. D. Marije, čakajo mir, k njej nas vse gonijo; prosijo sveto obhajilo zasé, jako je žmetno stane, ka vnogi grešijo doma i na bojišči; vso vúpanje stavijo v Bl. D. Marijo, ona bo sprosila od Srca Jezusovoga blaženi mir, oj sem, sem naj hodimo mi domači, če je ljubimo. — Od slovenskoga šténja naznanjajo, ka ne morejo biti brez njega; še Hrvatje in Stajarci lovijo za nje; se radújejo, ka drugih krajin vojaki túdi razmijo našo materno reč; vso veselje i tolažbo tú najdejo, tú so potrebni navuki za njihove žejne dúše, tú je ljubezen do mile slovenske reči i krajine skrita, oj pošilajo naj njim je domači. — Srčna hvala na pozdravi, dragi vojaki! Kaj bomo mogoči, vse vóinimo za vas, posebno dosta, dosta mo molili k D. Mariji sv. Jožefi, naj prosita mir od Srca Jezusovoga. Ne je že daleč, vúpajte se! Kda prek praga toga leta stopimo v novo, nas pozdravi mir. Tečas pa trpite i molite. Neba je preveč lepa, more se dosta trpeti za njo. Srčno bodite vsi pozdravljeni i blagoslovljeni od Srca Jezusovoga.

Vrednik.

Nebeska vrata.

Staro, nego jako lepo zamorsko legendo mamó z srednjega veka. Njena vsebina je to:

Gda je prvi zamorski dečak klonkao po nebeskih vrataj, ga je pogledno seri vratar, pa gda je opazo, ka je novi gost čaren (zamorci so najmre čarni lúdje), je hitro zapro vrata, tak se je zbojao maloga zamorčka. Té je pa na kolena poklekno pa je tak proso: „Sveti Peter, pústi me notri!“ Nebeski vratar se je pa ne dao preprositi. Dečak je proso dale, pa je prošnjo njegovoga nedužnoga srca začúla Marija, nebeska Kralica. Včasi se je prikazala pri nebeskih vrataj, je s svojimi smilenimi očmi poglednola zamorčka pa ga je pitala, zakaj je tak jako žalosten. Mali zamorček je odkrito povedao, ka njemi žalosti srce, pa je proso nebesko Kralico, naj odpre nebeska vrata, ka bi on jako rad prišeo v nebesa.

„Dragi sinko — je njemi pravila sveta Devica — na velka vrata te nemrem pústiti notri, zato ka od vrat ma klúč sveti Peter, nego so ešče edne male dverice, tam sam jaz gospod, tam moreš klonkati!“

Kak čí bi dobo peroti, je bio hitro pri dvericaj, je dobro sklonkao, pa ga je sveta Devica nato pústila v nebesa.

Ta legenda, čiravno ka je namenjena v prvoj vrsti mladini, zato more vgaajati vsakomi Marijinomi častivci. Dobro znamo, ka je to samo pripovedka, nego njena osnovna misel je jako lepa: Za vnogo grešnikov, za vnogo čarnih dűš je jedino rešenje stanovitna častitev Device Marije.

Sloboščina landšturma 1865—1866. leta. Znano je, da kral je landšturm 1865—1866. leta na sloboščino — urlaub — pústo. Minister domobranstva je odredo, da se te vojaki morejo vkűp spisati. Glaste se z nova, čí glih ste se glasili, kda ste domo prišli.

Naši — 83 — vu ognji.

Na Ruskom bojišči je dugo mir bio, lűdje so si ešče v roke segali. To je vse minolo 28-ga jun. Francozi i angliši so za front štűke privlekli, začnoli so strelati. Od gojdna do večera jezero pa jezero granatov je spadnolo na stanje nasih vojakov. V noči je naprej prišo patrol, rad bi zvedo, je li so že zostrelani jarki naši, nego ništorni strelaj nasih pazitelov je nazaj odegno. Naši so pa v noči delali, ka so štűki razrűšili, zakopali, so v red spravljali, da do se mogli braniti.

Drűgi den so Rusi z nova začnoli strelati. Tak je to trpelo eden celi tjedn. Jul. 5-ga je tiho gratalo, pripravljali so se Rusi na šturm. Naši letalci so daleč letali odzajaj za Rusom, glas so prinesli, da pred frontom, kde je Baur batalijon ležo, se trije ruski regimenti vkűp spravljajo.

V petek, 6-ga julija okoli edenajsete vűre so začnoli znovič močno strelati, granat za granatom pride. Okoli edne vűre so že prišli rusi. Na mesto mrtvih pridejo drűgi iz reserva. Rusi s vnožinov obladajo, vu naše jarko so prišli. Nego proti njim pride iz naše strani Zechmeister s rezervov. Človek proti človeki stoji. Zechmeistera že tűdi ščejo Rusi odvleči, nego naši ga odslobodijo. Rusi začnejo s strojnov pűkšov strelati. Zechmeister vkűp spadne, nišče ne more prečteti, kelko krugel je dobo. Pride Csoknyai s svojov kompanijov, tri cuge ma, vsi trije oficeri so mrtvi: Sűmeghy, Pűpov, Schummer. Lűdje se li bijejo, vu svojoj krvi klačijo. Zdaj te pride Klobučariček s svojov kompanijov. Pol štiri je, vse jarki so nazaj vzeti.

Naši so vlovili ednoga stotnika, dva leutinenta i okoli 150 Rusov.

Viteško držanje naših vojakov posebno javi voditeljstvo vojske:

... Pri Batkov — Zvyczyn napad Rusov proti našoj vojski se je ne posrečo... Sombatelski 83. reg. je sovražnika vu najbolje junaškom obranjűvanje i vu preveč britkom ročnom bitji nazaj vrgo...

Vsi so pohvaljeni. Ešče i mrtvi...

Ka je novoga na varmegyűvi?

Politična komissija Vasvűrmegyűva je 8-ga aug. spravišče držala.

Alispan je javo, da dva varaša (Sombathely i Kűseg) i sto občin prosi silje, da svoj pov njim ne dohaja, zato prosijo dopuščenje kűpiti vu drűgom mestu. Dopuščenje ešče ne prišlo. Rad bi bio, čí bi se vsaki lahko poskrbo za krűh. Na tožbo večih govornikov je alispan odgovoro, da po vesnicah poleg granice svercajo silje prek na Stajarsko. Vu teh mestah kak najprvle se prek vzeme silje od pavrov i samo za svoj nűc se niha. Cedale za mlenje samo na tri mesece da vűdati, naj nišče mele više računa ne troši, da bi sledi ne meo. Tak de vsaki prisiljeni s melov šparavno delati. Na dale pravi alispan, da zna, ka je malo zabela, nego zdaj nika ne ve povedati, da je nikši red ešče ne vűdani.

Šolski inšpektor javi, da se sole vse povsedi moreje začnoti 1-ga septembra. Veksa deca de 1-ga okt. začala v šolo hoditi.

Čedno je, ništorni po vesnicah mislijo, da, čí je bojna, vse more obrnjeno biti. Pisati, čteti, računati znati do lűdje mogli po bojni tűdi, ešče bolje.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tée-ne in žejo gasée si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškotelka, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljűčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenűnim navodilom stanejo K 12 poštine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavei s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgűbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno št. 85. Moravsko.

Priblizava se čas deco šolariti.

Apponyi Albert minister vűre i vűenja je na šolsko leto 1917/18. novi red nastavov:

Kde je vučitel, se začne šolsko leto, kak pred bojnov od 1. sept. do slednjega junija. Po vesnicah, kde se 8 mesecov vűi, se začne 1-ga oktobra i trpi do slednjega maja.

To se dotiče školare I., II. i III. razreda.

Šolski stolec školarom IV., V. i VI. razreda lahko odpűsti šolanje do konca oktobra i od začetka maja.

Vu drűgom vremeni tűdi da šolski stolec dopuščenje, čí je šolar vu domačem deli, vu polskom deli, na paši preveč potreben, čí je oča na bojišči ali mrtev, mati je betežna i drűgoga ne ga pri hiši. Kak se iz toga vidi od slednjega oktobra do majuša se žmetno rešiti šole.

Tak je tak.

„Žmetno se rešiti šole“, sam mogo pisati na sramoto XX. stoletja.

Kak plebanoš i predsednik šolskega stolca se že naprej bojim od novoga šolskega leta.

Eden pride pa me z jočom prosi, naj njemi dete rešim od šolarivanja. Preveč je, prej, malo. Pa ne ma daleč hoditi, kak sto metrov. Drűgi ne ma krűha. Te pa doma ne trbe jesti. Tretji ne ma črevljev i t. d.

Vište, lűdje deco rešűjejo iz šole.

Tak se zgodi, da deca i vu tretjoj zimi ne ve čteti, pisati.

Dragi moji, pošilajte deco vu šolo.

Ve, pa zato držite gori šolo i plačate školnika.

Pošilajte deco vu šolo, da se vam navči pisati, čteti, računati.

Pošilajte je vu šolo, da de se vűila zemlepis, zgodovino. Što šče tak zaostanjeni biti, da bi ne znao, koma Műra teče, kakše varaše vidi Dunaja, kde so Karpati, kde je Belgijsko, kde tak grozno napadajo zdaj Angliši. To vse se samo vu šoli navči.

Žalostno je, moremo se protiti, da letos de bolje ostro šolarivanje kak lani — na hasek vaše dece.

Naši lűdje ne razmijo, ka je šola. Varašanci vű dajo vűiti deco, čí vűasi je za meštřijo ali trštřivo osnovijo. Te pa samo za kmeta je vsaki dober? Drűgomi vsakomi trbe kaj znati, samo njemi ne? Ne čűdo, da kmeta za slednjega človeka drűijo. Sam si je kriv.

Toga se pa samo na kraci spomenem, da bi bogateši svojo deco više lahko šolarivali. Ve nam že tak ide, da ne mammo svojih vučitelov, notarijušov.